

Медіапроект «Накипіло» як успішний досвід розбудови незалежних ЗМІ

*Іванова І. Б., д. філол. н.,
доцентка, доцентка кафедри
управління соціальними кому-
нікаціями, Харківський націо-
нальний економічний універси-
тет імені Семена Кузнеця*

Dieses Werk befasst sich mit dem erfolgreichen Beispiel der Entwicklung und des Aufbaus des öffentlichen Journalismus in der Ostukraine. Der öffentliche Journalismus wurde als ein besonderes Phänomen des osteuropäischen Medienraums in Betracht gezogen, die Voraussetzungen des Entstehens, soziale Herausforderungen und Entwicklungsfaktoren solcher Art von der Medienaktivität in der Ukraine wurden anhand vom Beispiel des Medienprojektes “Nakipilo” festgestellt. Der Verlauf und der Inhalt der Diskussion, in Bezug auf den Status der etablierten Repräsentanten der sozialen Netzwerke, Meinungsmacher und Blogger wurden erforscht, und zwar ob das eine grundsätzlich neue Kommunikationsart sei. Der Fokus liegt auf den Übertragungskanälen, Mitteln und Formen der Übermittlung von Informationen, Neuerungsansätzen zum Journalismus, Risiken und sozialen Herausforderungen, die vor der Entwicklung eines effektiven demokratischen und kommerziell erfolgreichen Journalismus stehen.

Східна Європа в ХХІ столітті зазнала ряд суттєвих трансформацій медійного простору. По-перше,

відбувається технологічна революція: з'явилися і поширені смартфони, сервіси відео-хостингу, Інтернет, інтенсивніший вплив соціальних мереж. По-друге, суттєво зміцнів громадянський сектор та поширив поле діяльності в соціумі. Це наслідки самоорганізації людей, посилення волонтерських рухів. Як результат – поява громадянської журналістики (civic journalism).

Проблеми становлення та розвитку громадської журналістики в Україні ще не стали предметом пильної уваги спеціалістів. Проте дослідження в цьому напрямі проводили В. Різун [1, 5], Т. Паньо [2], В. Головченко [3], О. Терещенко [4], О. Лептуга [5] тощо. Низка робіт, присвячених дослідженню громадської журналістики в Україні, приділяє увагу опису та аналізу інформаційно-комунікаційних засобів, що допомагають вітчизняним ЗМІ ставати ефективними, як під час революційних подій, так й у мирний час.

Низкою практиків, викладачів та дослідників медіагалузі (В. Головченко [3], Р. Даніленков [5], Н. Курдюкова [5] та ін.) визначено, що українським громадянським журналістам бракує професійних знань та вмінь. Частина з них перетворюється на пропагандистів та агітаторів. Саме з метою підвищення кваліфікації громадських журналістів впроваджуються комплексні тренінги з етичних стандартів журналістики; підвищення рівня технологічних знань та навичок (зйомка та обробка смартфоном, монтаж); підвищення медіаосвіти та протидії маніпулятивним технологіям тощо.

Медіапроект «Накипіло» (Харків) приклад вдалої роботи незалежної групи журналістів, що з 2014 року запроваджують низку грантових проектів з партнерами (U.S. Embassy in Ukraine, USAID, European Endowment For Democracy, Niras (програма MyMedia), National Endowment for Democracy), серед яких є такі програми, що спрямовані на підтримку громадських журналістів. У 2018 році це вже професійний багатопрофільний проект, що починався з декількох активістів-медійників.

Прес-центр «Накипіло» – це харківська платформа для проведення прес-конференцій, круглих столів, майстер-класів, тренінгів. Офіс проекту знаходиться в центрі міста, а приміщення вміщує до 30 осіб, оснащений технікою для проведення аудіо та відео презентацій.

Медіагрупа «Накипіло» та Deutsche Well Akademie організували чотири Всеукраїнські форуми «Я – громадянський журналіст». Активісти з різних регіонів України збираються на форумі з метою навчання, обміну досвідом та проведення широкої відкритої дискусії щодо подальших шляхів розвитку. Це щорічний захід проводиться, щоб налагодити комунікації між медійниками-волонтерами з різних регіонів України. Оскільки більшість представників громадянських медіа хочуть розвивати якісну й чесну журналістику, постійно обмінюватися досвідом і практичними навичками.

Під час серії різнопланових тренінгів та майстер-класів на базі «Накипіло» розглядаються «Design thinking», фактчекінг, етапи журналістського розслідування, основи інтерв'ювання, нативна реклама (способи самостійного заробітку), ведення та просування проєктів в Instagram, Telegram, Youtube, цифрова безпека, основи монтажу, скетчинг для ЗМІ, фоторепортаж, фірмовий стиль для медіапроєкту. На підсумковому форумі обговорюються питання майбутніх форматів, цифрова безпека, засади роботи в галузі культурної журналістики.

Медіапроєкт «Накипіло» має прозору та чітку організаційну структуру: це місце для проведення прес-конференцій, презентацій; сайт медіапроєкту, де містяться інформативні та аналітичні матеріали (он-лайн видання); локація для систематичного запровадження навчальних програм, тренінгів для активістів громадської журналістики.

Список літератури

1. Різун В. В. Маци: Тексти лекцій. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2003. – С. 5.
2. Паньо Т. Сума колективних знань // Дзеркало тижня. – 2005. – № 32 (560). – 20/26 серп. – (Людина). – Режим доступу: <http://www.zn.kiev.ua/pp/show/560/50931> [09.08.2006] – Назва з екрану.
3. Головченко В. Громадянська журналістика. Вади народження / Режим доступу: https://lb.ua/blog/vyacheslav_golovchenko/346234_gromadyanska_zhurnalistika_vadi.html – Назва з екрану.
4. Терещенко. О. Громадянська журналістика в Україні: про що медіапроект «Накпіло»? Режим доступу: <https://hromadske.radio/videos/gromadyanska-zhurnalistyka-v-ukrayini-pro-shcho-mediaproekt-nakupilo> – Назва з екрану.
5. Курдюкова Н., В Україні дуже мало експериментували з передплатою онлайн-видань Режим доступу: <https://rozmova.wordpress.com/2018/02/26/natalya-kurdukova/> – Назва з екрану.